

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Si charitas semel habita amittatur. A. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

minoribus vero in consilium. In præceptum vero eos diligere, qui nihil mali fecerunt eis, & inimicos non odire. Sed melius est, ut intelligatur omnibus illo mandato præcipi cunctos diligere, etiam inimicos: cui sensui attestantur superius positæ auctoritates, & aliæ multæ. Illud vero Aug. nouissime positum, de perfecta charitate dictum intelligitur, quæ tantum est perfectorum, qui non solum amicos, sed etiam inimicos perfecte diligunt, eisq; benefaciunt. Quæ perfectio dilectionis non est tâz multitudinis, quâta exauditur in oratione dominica: & hoc reuera grande est, & eximiæ bonitatis, sc. perfecte diligere inimicum. Ita & cum dicit, impleri verba illius sponsionis ab homine, qui non itaprofecit, ut diligat inimicum, de dilectione perfecta accipiendum est.

SI CHARITAS SEMEL HABITA Amittatur.

DISTINCT. XXXI.

*De charita-
te quantum
ad duratio-
zem*

*1 Cor 13 e
Aug. adver.
3 Psal. 103.
hunc quite
gis aquis su-
periora eius.
Matth. 7. d
Prou. 5. d
Ioan. 4 b
Aug tract.
8 post mediū
in Epi. Ioan.
tom. 9.*

*Grez. in fine
ca. 12. li. o.
ad ea. ii Job.*

Illud quoq; prætereundum, quod quidam asse-
trunt charitatem semel habitam ab aliquo non
posse excidere, nullumque damnandum hanc alii-
quando habere qui hanc traditionē subditis mu-
niunt testimoiiis. Apost. ait, Charitas nunquam
excidet. August. etiam inquit, Charitas quæ deferi
pôt, nunquam vera fuit. Item, Charitas est fons
proprius & singularis bonorum, cui non cōmu-
nicat alienus. Alieni sunt omnes qui audituri sunt,
Non noui vos. De hoc fonte scriptura ait, Fons a-
quæ viuæ sit tibi proprius. & nemo alienus cōmu-
nicet tibi. Si autem alieni sunt, qui audituri sunt
illam vocem, non ergo huic fonti communicant
damnandi. Item Aug. super Epistolam Ioan. Radia-
cata est charitas, securus esto: nihil mali procede-
re pôt. Item Greg. in moralibus, valida est ut mors
dilectio: virtuti enim mortis dilectio cōparatur:
quia nimirum mentem quam semel cōoperit, à di-
lectione

lectiope mundi funditus occidit. Item Aug. super Aug. tract.
 Epistolam Ioannis, Vnctio inuisibilis charitas est, 3. in fin. ad
 quæ in quocunq; fuerit, radix illi erit: quæ ardente illud Ioā. 2.
 sole aresce: e non pōt: nutritur calore solis, non a- Vos vñctionē
 rescit. Item Beda super Ioannem. Quærendum est, habetis. Be-
 quomodo speciale filii Dei agnoscēdi signū fuerit, da hom 12.
 quoq; super eum descenderit & manserit spiritus. de sanct. hie-
 Quid magni est filio Dei. quod in ipso manere spi- mali de E-
 ritus astruatur? Notandum quia semper in Dño piph. ad illud
 manserit Spir. In sanctis vero quamdiu mortale quis misit
 corp' gestauerint, partim semper manea, partim me baptiza-
 rediturus secedat. Manet a. apud eos, vt bonis in- re ad finem.
 sistat actibus. Recedit vero tempus, ne semper in-
 firmos curādi, mortuos suscitandi, dæmones eii-
 ciendi, vel etiā prophetizandi habeant facultatē.
 Manet ergo semper, vt possint habere virtutes, vt
 mirabiliter ipsi viuant: Venit ad tempus, vt etiā aliis Gr. ho. 2. ex-
 per miraculorum signa quales sint intus effulgeāt. ponens illud
 Item Greg. In sanctorū cordibus secundū quasdam Ezecl. 1. Vbi
 virtutes semper manet spiritus, secundū quasdam erat impe-
 recessurus venit & vēturus recedit. In his virtuti- tus spiritus.
 bus, sine quibus ad vitā non peruenitur, in electo- idē in mora-
 rum suorum cordibus permanet. In his vero per Iob li. & ca.
 quas sanctitatis virtus ostēditur, vt in exhibitiō- 41. & 42.
 ne miraculorū, aliquando adest aliquādo se sub- Amb. ad il-
 trahit. Itē Ambr. Ficta charitas est, quæ in aduersi- lud. 2. Cor.
 tate deserit. Hæc innuere videntur, quod charitas 6. in chari-
 semel habita nō amittatur. Ideo quædam in præ tate non fi-
 taxatam prosilierunt audaciam, dicentes chari- da.
 tam à damnandis non haberi, nec à quoquā ha- Luca. 10. e
 bitā posse amitti: quos ratio vincit & auctoritas. Luca. 10. e
 Quidam n. ad tempus sunt boni, qui postea fiunt Amb. super
 mali & ē conuerso. Vnde quorundā nomina Chri- 9 ad Rom.
 stus dicit scripta in libro vitæ, qui tamen postea a- ad eum lo-
 bierunt retro. Sed scripta dicit non secundū præ- cum. Quia
 scientiam, sed secundum præsentē iustitiam, cui maior seru-
 deseruiebāt, quia digni erant tunc illo bono quod et minori in
 tomo. 5.

Ss 5 habi-

habituri sunt præscripti secundum præscientiam,
Vnde Ambr. Quibusdā gratia data est in Usum, ut
Sauli & Iudæ & illis discipulis quibus Dñs dixit,
Ecce nomina vestra scripta sunt in cælis: & post a-
bierūt retro. Sed hoc dixit propter iustitiā cui de-
seruiebant, quia boni erāt. Frequenter enim ante
sunt mali, qui futuri sunt boni: & aliquoties prius
sunt boni, qui futuri sunt & permansuri mali, pro-
pter quod dicuntur scribi in libro vitæ & deleri.

1. Cor. 13. e

Determinatio auctoritatum prædictarum. B

Quod vero Apostolus ait, Charitas nunquā ex-
cidit, nullatenus, pro illis facit. Dignitatem n. cha-
ritatis, ostendens, dicit eā non excidere, quia hic &
in futuro erit: sed fides & spes euacuabūtur, & sci-
entia. Item quod dicitur, charitas nunquā fuisse ve-
ra, quæ deseri pōt, non ad essentiam charitatis re-
fertur, sed ad efficiētiā: quia non efficit charitas
quæ deseritur, hominem vere beatum, nec perdu-
cit ad verū bonum. Huic etiā fonti alieni, i. dam-
nandi non communicant, sc. in fine, quia non per-
seuerant. Pōt tamen hoc & cætera quæ de charita-
te dicta sunt de perfecta intelligi, quam soli perfe-
cti habent: quæ semel habita non amittitur. Exor-
dia vero charitatis aliquando crescunt, aliquando
deficiunt, Sunt n. virtutis exordia, & profectus, &
proue&tio: quos gradus ille discernit, qui parabo-
lam illā inteligit. Sic est regnū Dei, quemadmodū
si iactet homo semen in terrā & dormiat, & exur-
gat semen, & germinet, & crescat. &c. Si ergo per-
fecta charitas sic radicata est ut amitti nequeat,
incipiens tamen & prouecta amitti pōt & sepe a-
mittitur: sed dum habetur non sinit haberi: & cri-
minaliter peccare. Quod Aug. ostendit inquiens,
Quia radix omnium malorum est cupiditas & ra-
dix omnium bonorum est charitas, simul ambæ
esse non possunt, nisi una radicitus euulsa fuerit,
alia plantari non pōt, Sine causa conatur aliquis
ramos

1. Tim. 6. e

ramos incidere, si radicem non contēdit euellere.
Quare fides & spes & scientia dicuntur euacuari & non charitas, cum & ea ex parte sit. C

Aduertendum etiam est, quomodo fides, spes, & scientia dicantur euacuari, quia ex parte sunt, & nō charitas cum & ipsa ex parte sit. Ex parte enim, *1. Cor. 13.*
id est, imperfecte, diligimus: sicut ex parte sciimus, L. i. ca. 1.
vt ait Esihius super Leuiticum. Cum ergo omne quod ex parte est, euacuetur, cur charitas excipitur quæ dicitur nunquam excidere? Charitas quidem etiam ex parte est, vt s̄pē sancti docent, quia ex parte diligimus nunc, & ideo ipsa euacuabitur inquantū ex parte est, quia tolletur imperfectio & addetur perfectio. Remanebitq; ipsa aucta, & auctus eius, & modus diligendi, vt diligas Deū propter se ex toto corde, proximum tuum sicut teipsum: sed imperfectionis modus eliminabitur. Fides vero & spes penitus euacuabitur. Scientia vero secundū actum & modum suum, qui nunc est, non secundum sui essentiā tolletur. Ipsa n. virtus scientiæ remanebit, sed aliū tenebit usum & modū.

Si Christus ordinem charitatis præscriptum habuerit. D

Nunc iam superest inuestigare. Si Christus secundum quod homo, ordinem diligēdi præscriptum seruauerit? Quod si est, omnem hominem sicut seipsum dilexit, omnibus ergo vitam optauit, omnesq; saluos fieri voluit, sed non omnes salui fiunt, & ita non est factum, quod optauit. Sed non est ignorandum in eo fuisse charitatem iuxta modum patrī, non vi: eumque ordinem diligendi implesse, qui seruatur in patria, non in via. Qui n. in patria sunt, i. iam beatificati sunt, adeo iustitiae Dei addicti sunt, vt nihil ei placeat, nisi quod Deus placet: ac per hoc illorum tantum salutem diligunt & volunt, quos Deus saluari vult, eosque solos sicut se diligunt: ita & Christus electos tantum sicut se dilexit, eorumque salutem optauit.

DE